

# BRONISŁAW PIOTR PIŁSUDSKI

(1866-1918)



Bronisław Piłsudski urodził się w 1866 roku w Zuluwie na Litwie. Był działaczem niepodległościowym, zesłańcem i etnografem badającym życie codzienne i kultury ludów Dalekiego Wschodu – Ajnów, Oroków i Niwchów.

W 1887 roku, po zdekonspirowaniu spisku, w którym brał udział i udaremnieniu zamachu na życie cara Aleksandra III, skazany został na śmierć, który to wyrok zamieniono mu na 15 lat katongi – tak trafił na zesłanie na rosyjskiej wyspie Sachalin. Tam też zawarł związek małżeński z Ajnuską – jego potomkowie do dzisiaj żyją w Japonii. W 1903 roku wraz z Wacławem Sieroszewskim udał się na sąsiednie japońskie Hokkaido, by kontynuować badania etnograficzne wśród tamtejszych Ajnów – prze-

rwane wskutek niepokoїв narastających na granicy pomiędzy Japonią i Rosją. Po wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej udało mu się wyjechać z Hokkaido do Stanów Zjednoczonych, a stamtąd w 1906 roku wrócić do kraju. Na krótko zamieszkał w Krakowie, a później w Zakopanem, gdzie prowadził badania etnograficzne wśród górali tatrzańskich.

W świecie nauki znany był ze swoich opracowań etnograficznych i językowych, a także – co w owym czasie było czymś zupełnie wyjątkowym – nagrań dźwiękowych prowadzonych na Sachalinie, jedynych w języku Ajnów żyjących na przełomie XIX i XX wieku. W trakcie pobytu na Dalekim Wschodzie wykonał ok. 300 zdjęć, na których utrwalił wizerunki tamtejszych mieszkańców. Jego kolekcje etnograficzne oglądać dziś można, m.in. w petersburskiej Kunstkamerze.

Po wybuchu I wojny światowej wyjechał do Szwajcarii, z której pod koniec 1917 roku wyjechał do Paryża. W roku 1918 utonął w Sekwanie.

